

Говор предсједавајуће Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ Борјане Кришто на 8. Конференцији предсједника парламената држава Западног Балкана у оквиру теме „Европска унија из перспективе Босне и Херцеговине“

Будимпешта, 27. октобар 2017.

"Уважени предсједниче Парламента Мађарске господине Kover,

Цијењене предсједнице и предсједници парламената земаља Западног Балкана,

Даме и господо,

Велика ми је част и задовољство што Вам се као предсједатељица Заступничког дома Парламентарне скупштине БиХ могу обратити овдје на 8. Конференцији предсједника парламената држава Западног Балкана и говорити о Европској унији из перспективе Босне и Херцеговине.

Европска унија успјела је направити значајна постигнућа на плану господарског развоја, сурадње држава, солидарности и заштите људских права. Прилика за чланство у Европској унији која је пружена нама и осталим земљама Југоисточне Европе прилика је да постанемо боље мјесто за живот како данашњих тако и будућих генерација.

Различите иницијативе, конференције, као и самити у оквиру Берлинског процеса, показатељ су да Европска унија земље ове регије види у оквирима својих граница. Однос између Европске уније и земаља Југоисточне Европе карактеризира и чињеница да су све укључене у процес проширења – као кандидаткиње или потенцијалне кандидаткиње.

Интеграцијски пут Босне и Херцеговине ка Европској унији започео је 1997. године када је Вијеће министара ЕУ поставило политичке и економске увјете за развој билатералних односа.

У том процесу напретка учињено је неколико великих корака: 2008. године потписан је Споразум о стабилизацији и придруживању који је ступио на снагу 2015. године. Предсједатељ Предсједништва БиХ, др. Драган Човић, 15. вељаче 2016. предао је формални Захтјев за чланство у Европској унији, након чега је услиједило прихватање Захтјева и уручивање Упитника Европске комисије.

Чланство у Европској унији за БиХ је при самом врху листе приоритета. Оно нам јамчи постизање трајног мира, стабилности, те сигурности за инвестиције, што у

коначници води укупном напретку цијеле земље.

До коначног остварења тог циља неопходан је предан и још интензивнији рад на провођењу Реформске агенде, давању хармонизираних и консолидираних одговора на Упитник еуропске комисије кроз механизам координације између свих разина власти у БиХ, реформи изборног законодавства сукладно одлукама Уставног суда БиХ, реформи правосуђа, борби против корупције и организираног криминала као и борби против тероризма.

Свакако важна карика у заједничком путу земаља Југоисточне Еуропе ка Еуропској унији су добри односи са сусједима. Овакви добросусједски односи кључ су за мир и стабилност у овом дијелу Еуропе.

Способност сваке земље да на конструктиван начин развија своје односе са земљама сусједима и унутар регије којој припада је својеврстан тест њезине способности да на истовјетан начин у будућности дјелује и унутар Еуропске уније те сљедећи еуропске вриједности доприноси њеној унутарњој хармонизацији и стабилности.

Што се тиче еуроинтеграцијског пута Босне и Херцеговине, као што сам већ споменула, активности није недостајало, али далеко од тога да постигнутим резултатима можемо бити задовољни. Чињеница је да смо у 2017. годину ушли с преурањеном изборном кампањом која је обиљежена популизмом и демагогијом те иницијативама у сврху прикупљања дневно политичких бодова а што је у коначници имало негативан утјецај на успоравање реформских активности и резултирало изостанком политичког договора око кључних питања.

Сматрам да су правна и политичка несигурност те ускраћивање права конститутивним народима на легитимно представљање, главне препреке интеграцији Босне и Херцеговине у Еуропску унију. Босна и Херцеговина је земља коју чине три народа, Хрвати, Бошњаци и Срби, али нажалост имамо ситуацију да један народ бира другоме народу члана предсједништва и изасланике у Дом народа као и друге представнике, а који никако не могу имати легитимитет у свом представљању, што је потврдила и пресуда Уставног суда БиХ.

Такођер имамо и појаву промјене националности од избора до избора да би се заузеле позиције које припадају другом народу, што сматрам да доиста није на разини земље која тежи ући у заједницу еуропских земаља.

Управо ови разлози довели су нас у ситуацију непроведбе пресуда Еуропског суда за људска права и Уставног суда БиХ а због чијег не провођена сада имамо ситуацију у којој можемо расписати и одржати изборе али не и имплементирати изборне резултате.

Једнако тако, велики проблем с којим се сусрећемо унутар БиХ је и реформа јавног РТВ сустава који се тренутно користи од стране појединих политичких опција у БиХ за остварење властитих циљева а на штету свих других. Овакво понашање доиста је нарушило међусобне односе и повјерење међу људима јер овакви медији какве

имамо, искривљују стварну слику стања под кринком медијских слобода. Сви сте вјерујем упознати и са проблемом повратка босанскохерцеговачких држављана БиХ са страних ратишта те повећања броја радикалних скупина како на простору БиХ тако и у ЕУ стога мислим да је потребан стални надзор над овим скупинама. Међутим, појединци у Босни и Херцеговини овај проблем покушавају миноризирати, демантирајући његово постојање, те тврдећи да се такве информације пласирају извана.

Иако свјесни својих проблема такођер пратимо изазове с којима се тренутно сусреће Еуропска унија, од миграцијског вала па све до Brexit и тренутног стања у Шпањолској. Ипак сматрам да је потребно наставити са проширењем Еуропске уније на земље југоисточне еуропе, не само као земљописно логичан корак у ширењу Еуропске уније, него и због тога што смо ми у Босни и Херцеговини, као и наши сусједи, орјентирани на Еуропу и од давнина баштинимо еуропске вриједности.

Вријеме преостало до краја године кључно је у контексту укупних напора на стварању еуропске Босне и Херцеговине као суверене државе једнаких и равноправних конститутивних народа Хрвата, Бошњака, Срба и грађана а која једино као држава великог ступња институционалне сигурности за припаднике сва три народа може дати свој пуни допринос Еуропској унији као простору мира, сигурности, стабилности и просперитета.

Увјерена сам да ћемо, уз искренији приступ коалицијских партнера, доћи до договора и provedбе Одлука Уставног суда БиХ које се тичу измјена Изборног закона као и провођења пресуда Еуропског суда за људска права, те тиме одлучније искорачити према Еуропској унији те се окренути бољој будућности свих нас.

Хвала на позорности!" (крај)